

Nr 117.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1952/53 till bidrag till täckande av underskott i kostnaderna för flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens, tyskmedelskommitténs samt likvidationsnämndens verksamhet.

(1:a avd.)

I propositionen nr 121 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 7 mars 1952, föreslagit riksdagen att till Bidrag till täckande av underskott i kostnaderna för flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens, tyskmedelskommitténs samt likvidationsnämndens verksamhet för budgetåret 1952/53 anvisa ett reservationsanslag av 1 070 000 kronor.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 197/1950 angående godkännande av allmänna riktlinjer för en tvångsclearing med Tyskland föreslogs bland annat, att prövningen av fordringsanspråken samt utdelningen av ersättning ur de genom tvångsclearingen tillgängliga medlen skulle ombesörjas av en för ändamålet inrättad nämnd, bestående av tre av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter.

Propositionen godkändes av riksdagen med vissa ändringar, vilka icke berörde nyss angivna förslag.

Genom beslut den 29 juni 1950 tillsattes det planerade fördelningsorganet som antog namnet likvidationsnämnden. I beslutet föreskrevs bland annat, att kostnaderna för nämndens verksamhet tills vidare skulle bestridas av nämnden omhänderhavda medel för slutlig redovisning i samband med fastställandet av utdelningen av de tyska tillgångarna.

Kostnaderna för flyktkapitalbyråns och restitutionsnämndens verksamhet bestridas av anslag under tredje huvudtiteln. För tyskmedelskommitténs utgifter disponeras kommittéanslaget under samma huvudtitel.

I Kungl. Maj:ts instruktion för likvidationsnämnden (SFS nr 1950: 490) förordnades bland annat följande:

»För flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens, tyskmedelskommitténs och likvidationsnämndens befattning med de medel, som ingå i tvångsclearingen, skall likvidationsnämnden av fordringsägarna uttaga en avgift av 0,6 % för varje fullt hundratal kronor av dem tillerkända belopp. I övrigt skola kostnaderna för nämnda myndigheters verksamhet utgå av de i tvångsclearingen ingående medlen.»

Med anledning av att de berörda myndigheternas arbete synes komma att kräva betydligt längre tid än beräknat, väntas de belopp, som torde inflyta

genom den förenämnda avgiften, jämte vissa för ändamålet tillgängliga ränteinkomster, icke komma att visa sig tillräckliga för att finansiera myndigheternas totala kostnader.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande.

Bland de i förevarande sammanhang aktuella svenska fordringarna gentemot de tyska tillgångarna i Sverige ingå de statliga förmånsberättigade anspråken på ersättning dels för det belopp å 150 miljoner kronor, som Sverige i överensstämmelse med den s. k. Washingtonuppgörelsen ställt till det tyska folkhushållets förfogande, samt dels för den enligt samma uppgörelse till Belgien utlämnade kvantiteten s. k. rövat guld till ett värde av cirka 29 miljoner kronor.

Med hänsyn till arten av dessa fordringar torde någon skyldighet för staten att för dem erlägga den i det föregående berörda avgiften principiellt icke föreligga. Om å andra sidan vid den slutliga regleringen av de med tyskmedlen sysselsatta myndigheternas kostnader de härför avsedda inkomstposterna icke visa sig tillräckliga, uppkommer frågan om täckningen av underskottet. Enligt den tidigare citerade bestämmelsen i instruktionen för likvidationsnämnden skola kostnaderna, i den mån de icke täckas av avgifterna, utgå av de i tvångsclearingen ingående medlen. Det synes emellertid skäligt, att staten, oavsett om någon skyldighet att betala avgift föreligger för ifrågavarande fordringsanspråk, i mån av behov bidrager till bestridandet av kostnaderna i samma proportion som övriga fordringsägare. I enlighet härmed torde ett belopp av 1 070 000 kronor, motsvarande 0,6 % av de två fordringsanspråkens sammanlagda belopp, böra ställas till förfogande för att kunna användas till täckning av eventuellt uppkommande underskott.

Av det föregående framgår, att de förskott till bestridande av flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens och tyskmedelskommitténs verksamhet, som de härför disponerade budgetanslagen kunna sägas utgöra, komma att regleras vid den slutliga redovisningen i samband med slututdelningen av tyskmedlen.

Utskottet finner i likhet med departementschefen skäligt, att staten i mån av behov bidrager till bestridandet av kostnaderna för ifrågavarande två fordringsanspråk och tillstyrker alltså den för ändamålet äskade medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till täckande av underskott i kostnaderna för flyktkapitalbyråns, restitutionsnämndens, tyskmedelskommitténs samt likvidationsnämndens verksamhet* för budgetåret 1952/53 under tredje huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 070 000 kronor.

Stockholm den 2 maj 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 120.
